

Н.Я. Походжай

**ДЕРЖАВНА ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ
2015**

ЧИТАННЯ

**Підсумкові контрольні роботи
4 клас**

*Схвалено комісією з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 821.161.2(075.2)
ББК 83.3(4Укр)я71
П41

Рецензенти:
кандидат педагогічних наук, доцент
Онишків З.М.
вчитель вищої категорії, старший вчитель
Шост Н.Б.

*Схвалено комісією з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України
(лист №1.4/18-Г-522 від 04.07.2011)*

Походжай Н.Я.

П41 ДПА 2015. Читання. Підсумкові контрольні роботи :
4 кл. / Н.Я. Походжай. — Тернопіль: Навчальна книга —
Богдан, 2015. — 64 с.

2005000005893

У посібнику запропоновано підсумкові контрольні роботи
з читання для підготовки до державної підсумкової атестації
в четвертих класах загальноосвітніх навчальних закладів.

Для учнів і вчителів четвертих класів.

УДК 821.161.2(075.2)
ББК 83.3(4Укр)я71

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва*

ПЕРЕДМОВА

Посібник розроблено згідно з рекомендаціями Міністерства освіти і науки України щодо проведення державної підсумкової атестації учетвертих класах загальноосвітніх навчальних закладів.

У посібнику запропоновано підсумкові роботи з читання (українська мова навчання), зміст яких спрямований на перевірку розуміння прочитаного тексту; обізнаності з колом дитячого читання, доступного цьому вікові; усвідомлення літературознавчих понять, необхідних під час аналізу твору; умінь узагальнювати зміст прочитаного (розкривати головну думку); практичних навичок роботи над текстами різних жанрів (казкою, оповіданням, віршем, байкою, легендою); здатності відчувати роль та красу художнього слова (якими засобами описано ту чи іншу подію, предмети, явища); умінь виконувати творчі завдання, висловлювати власну думку з приводу прочитаного.

Подані роботи складаються з тексту для самостійного читання та восьми письмових завдань, п'ять із яких — тестові завдання закритого типу з вибором однієї правильної відповіді, два — завдання відкритого типу з короткою відповіддю (на встановлення відповідності, правильної послідовності тощо) і одне творче завдання з розгорнутою відповіддю.

Усі завдання учні виконують в посібнику після прочитання тексту.

За правильне виконання завдань 1-5 виставляють 1 бал.

Завдання 6 і 7 оцінюють в межах 2 балів за кожне завдання: 2 бали — завдання виконано правильно, дано повну ґрунтовну відповідь;

1 бал — завдання виконано частково, допущено неточності; відповідь не обґрунтовано;

0 балів — учень не виконав завдання або виконав неправильно.

Завдання 8 оцінюють в межах 3 балів:

1 бал — за зміст; 1 бал — за висловлювання власної думки; 1 бал — за використання засобів виразності мови.

Бали за роботу з читання виставляють без урахування помилок за грамотність.

ПРО ДІВЧИНКУ МАРІЙКУ І БАРВИСТІ КВІТИ

У далеких краях, де гори вкриті веселими лісами, де вранішнє сонечко ніжно пестить усіх соньків, а вечори приносять прохолоду й спокій, жила маленька гарненька дівчинка на ім'я Марійка. Кожного ранку вона вибігала в садок біля хатинки вітатися з сонечком і квітами, які росли у ньому.

— Добрий день!

— День, день, день, — відповідали дзвіночки, троянди, ромашки, мальви, нагідки й кивали голівками. Вони дуже любили Марійку, бо вона доглядала їх і піклувалася про них.

І сьогодні Марійка, як завжди, вийшла в садочок. Сонечко привітно усміхнулося, а квіти затремтіли пелюсточками, зашелестіли листочками; і хвилька різноманітних пахощів прокотилася довкола. Дівчинка так замилювалася побаченим, її так вразила жива краса соковитих барв, що схотілося неодмінно відтворити усе побачене на папері.

За хвилину Марійка була в садочку з акварельними фарбами та папером. Зручно вмостившись біля свого улюбленого кущика троянди, вона взялася до роботи. Вмочила пензлик у фарбу. Зараз з'являться і гори, й ліси, і садочок, і квіточки... Раз!.. Раз!.. Ні... Щось не те. Та не біда. Марійка взяла наступний аркуш і знову... не те. Дівчинка замислилася: гори високі, ліс і садочок великий, відтінків багато, і всі хочеться показати, та аркуш такий маленький. Вона так добре знала всі кольори, відчувала, як треба робити, але чомусь не виходило!!!

Раптом на землю впала крапелька. Схвильовані троянди побачили, як по Марійчиній щічці прокотилася ще одна крапелька. Кап! “Вона плаче! Вона плаче!” — схвильовано пролунало у всіх куточках садочка. Найстарша ромашка не витримала:

— Марійко, що сталося?

— У мене не виходить. Я так хотіла намалювати все, але фарби негарно змішуються, течуть, перетворюються на брудні струмочки... Ось поглянь, весь аркуш сірий.

— А ти спробуй спочатку намітити в кольорах те, що хочеш намалювати.

— Це ж як?!

— Візьми наші пелюсточки й виклади на папері так, як тобі подобається.

І всі квіточки почали пропонувати дівчинці свої пелюсточки.

Марійка спробувала і... в неї вийшло! Вона взяла аркуші й почала робити маленькі етюди з пелюсточок. А тоді вже взялася до фарб й намалювала і гори, й ліси, і садок, і веселі квіточки, що радо погойдували своїми пахучими яскравими голівками.

Довго сиділа дівчинка в садку разом із квітами й тішилася з тієї краси, що в неї вийшла. А перед тим, як збиралася вже йти, пообіцяла неодмінно створити завтра портрет кожної квіточки. (360 слів)

Олена Погребняк

Виконай завдання.

1. Твір Олени Погребняк “Про дівчинку Марійку і барвисті квіти” — це ...

- а) оповідання;
- б) народна казка;
- в) літературна казка.

2. Кожного ранку Марійка вибігала в ...

- а) поле;
- б) садок;
- в) ліс.

3. Марійка так замилувалася побаченим, що їй захотілося ...

- а) заспівати;
- б) розповісти про побачене мамі;
- в) відтворити усе побачене на папері.

4. Дівчинка віталася з ...

- а) сонечком і квітами;
- б) деревами і кущиками;
- в) пташками.

5. Намалювати все побачене Марійці допомогли ...

- а) сонечко;
- б) квіти;
- в) пензлик.

6. Знайди й випиши з твору образні вислови, що змальовують:

сонечко — _____;

квіти — _____.

7. Віднови послідовність пунктів плану відповідно до змісту твору.
Постав цифри в порожні клітинки.

- Марійка плаче.
- Жива краса соковитих трав.
- У далеких краях.
- Біля улюбленого кущика.
- Усе побачене на папері.
- Порада ромашки.

8. Напиши коротке міркування на тему “Природа — наш дім”
(5-7 учень).

ХТО ДБАЄ, ТОЙ І МАЄ

Кучерява гора бородою впирається у Наталоччине подвір'я. А на самому її вершечку уже сидить сонечко й доброзичливо кличе до себе дівчинку. З порога Наталочка усміхається, примружує очі:

— Доброго ранку, сонечко! Доброго ранку, стежинки!

Стежечки барвистими стрічками звисають аж із вершечка гори: серед них і сонячно-жовта, і смугасто-зелена, схожа на довгу низку кавунів. Але найпривабливіша малинова.

Наталочка бджілкою злітає по ній і вже за мить смакує ягідками, що розкішно лежать на соковитому листі.

Для бабусі зірвала найкращі синьоокі ягідки, обережно загорнула у листячко. Далі вже дівчинка підводиться тихенько, щоб не розтрусити чарівний кетяжок.

Бабусину хатинку на вершечку гори видно здалеку. А коли в ній відчинено двері, то здається, що вона гукає ними й підморгує двома сонячними віконечками.

— Доброго ранку, бабусю! Це ось вам!

Дівчинка простягає рученята із букетиком ягід ожини. Бабуся Поля перебирає квасольку на ослінчику під кремезним горіхом.

— Доброго здоров'ячка, внученько! — пригортає її до себе й цілує у щічку. — Господь щедро дбає про людей. Але не всі люди хочуть дбати... хоча б для себе.

На мить бабуся замислилася:

— Пригадую, ще моя матуся говорила частенько: “Хто дбає, той і має!”

— Бабусю, а ви про що зараз дбаєте? — допитливо поглядає дівчинка.

— Вибираю гарну квасольку, узимку варитимемо борщик із грибочками — он на низочці сушаться.

— Бабусю, ви й пиріжечків із цією квасолькою напечете на Різдво?

— Так, онученько, ще й маку додамо із медком.

Раптом на дереві щось тріснуло, й у кошик на квасольку впала суха гілочка.

— Бабусю, бабусю! Погляньте — білочка в лапках тримає горішок. Напевне, теж дбає на зиму?

— Звичайно, всі звірі, які не залягають у сплячку, заготовляють харчі на зиму.

Бабуся розповідала ще багато цікавого про життя звірів і пташок. Додому ж Наталя ішла, роздумуючи над бабусиними словами: “Хто дбає, той і має”. Усміхнене сонечко залоскотало їй оченята, Наталочка нахилила голову й побачила мурашу із соломинкою.

— Теж дбає!

А он на грядці хлопчик із дідусем носять лобаті золотисті гарбузи.

— І вони дбають!

Біля воріт весело підстрибував Дунайчик.

— Мій добрий песику, досить гуляти, ходімо зі мною в садок — будемо також дбати.

Лозовий кошик хутенько наповнюється дзвінкими горішками.

Із двору гукає Наталю мама, яка шойно повернулася з роботи.

— Донечко, доню, що ви там робите?

— Дбаємо, матусю, дбаємо!

Дунайчик біжить попереду, а за ним із повним кошиком горіхів радісно чимчикує Наталочка. (366 слів)

Наталя Любиченко

Ослінчик — переносна кімнатна лавочка для сидіння.

Хутенько — швиденько.

Виконай завдання.

1. Головними героями твору Наталі Любиченко “Хто дбає, той і має” є ...
 - а) Наталочка і мама;
 - б) Наталочка і бабуся Поля;
 - в) Наталочка і Дунайчик.
2. Бабусина хата стояла ...
 - а) біля кучерявої гори;
 - б) на вершечку гори;
 - в) під кремезним горіхом.
3. Для бабусі Наталочка зірвала ягідки ...
 - а) малини;
 - б) ожини;
 - в) агрусу.
4. Наталя роздумувала над бабусиними словами:
 - а) “Хто лежить на печі, той не їсть калачі”;
 - б) “Хто не працює, той не їсть”;
 - в) “Хто дбає, той і має”.

